

**Vlada Crne Gore
Kabinet predsjednika
Kancelarija za evropske integracije**

INFORMACIJA

o projektnim prijavama pripremljenim za podnošenje u okviru 31. poziva tehničke podrške za pripremu projektne dokumentacije i produženog 10. poziva za sufinansiranje investicija za sprovođenje infrastrukturnih projekata kroz Zapadnobalkanski investicioni okvir (ZIO)

Uvodne informacije

Zapadnobalkanski investicioni okvir (ZIO) predstavlja zajedničku finansijsku platformu Evropske komisije, međunarodnih finansijskih institucija i bilateralnih donatora, koja je pokrenuta 2009. godine, s ciljem obezbjeđivanja finansijske i tehničke pomoći za strateške investicije. Kroz ZIO moguće je predložiti projekte na nacionalnom i regionalnom nivou iz oblasti energetike i energetske efikasnosti, saobraćaja, životne sredine, društvenih djelatnosti i digitalne infrastrukture. Posredstvom ZIO, uz jasno definisanje prioriteta i paketa pomoći za strateška ulaganja i institucionalnu reformu u region, doprinosi se evropskoj perspektivi Zapadnog Balkana, kroz pružanje podrške investicijama kojima se unaprijeđuje rast, kao i podsticanje regionalne saradnje i povezanosti. Naime, kroz ZIO se mogu podnijeti projektne prijave kroz pozive tehničke podrške za pripremu projektne dokumentacije, kao i kroz pozive za sufinansiranje investicija za sprovođenje infrastrukturnih projekata.

Posredstvom poziva tehničke podrške za pripremu projektne dokumentacije mogu se podnijeti projektne prijave za pripremu projektne dokumentacije za sve faze pripreme infrastrukturnog projekta, što EU podržava sa 100% bespovratnih sredstava EU. Kroz ZIO, Evropska komisija odobrava bespovratna sredstva za finansiranje izrade projektne dokumentacije i obezbjeđivanje tehničkih preduslova za početak sprovođenja projekata, dok se sprovođenje projekta finansira kroz kreditna sredstva međunarodnih finansijskih institucija i eventualno kroz bespovratna sredstva EU.

Posredstvom poziva za sufinansiranje investicija za sprovođenje infrastrukturnih projekata, Evropska komisija, u skladu sa definisanom metodologijom, opredjeljuje određeni procenat sredstava za bespovratnu podršku investiciji, što je zavisno od poziva podložno izmjenama, dok ostatak države obezbijeduju kroz kreditno zaduživanje kod neke od međunarodnih finansijskih institucija (Evropska investiciona banka (EIB), Evropska banka za obnovu i razvoj (EBRD), Razvojna Banka Savjeta Evrope (CEB), Njemačka razvojna banka (KfW), Francuska razvojna agencija (AFD), Svjetska banka (WB)). To je ujedno i jedan od potrebnih uslova za prijavu projekata.

U skladu s osnovnim principima funkcionisanja Zapadnobalkanskog investicionog okvira (ZIO), Operativni odbor ZIO je 2.jula 2024. godine donio odluku o raspisivanju 31. poziva za tehničku podršku u pripremi projektne dokumentacije i produžetku 10. poziva za sufinansiranje investicija za sprovođenje infrastrukturnih projekata. Dostavljanje projektnih predloga kroz navedene pozive odnosi se na nove ili postojeće projekte u oblasti održivog saobraćaja, čiste energije, digitalne budućnosti, zaštite životne sredine i klimatskih promjena i razvoja ljudskih resursa.

Rok za dostavljanje projektnih predloga za oba poziva je 6. septembar 2024. godine.

Projektna prijava u okviru 31. poziva tehničke podrške za pripremu projektne dokumentacije kroz ZIO

U predviđenom roku u okviru 31. poziva tehničke podrške za pripremu projektne dokumentacije Ministarstvu evropskih poslova podnijeta je **jedna projektna aplikacija** od strane Ministarstva pomorstva i to:

1. *Izrada studija, tehničke, tenderske i dokumentacije za zaštitu životne sredine za nekoliko komponenti u Luci Bar uključujući njeno povezivanje sa željezničkom stanicom Bar*

Glavni cilj projekta je da se kroz prvu komponentu unaprijedi dokumentacija radi produbljanja morskog dna u Luci Bar, širenja putničkog terminala, rekonstrukcije solranih sistema i izgradnje zatvorenog lučkog skladišta. Kroz drugu komponentu je planirana priprema dokumentacije radi poboljšanja ukupnog stanja željezničke mreže u okviru Luke Bar i unapređenja željezničke veze između željezničke stanice Bar i luke Bar u Crnoj Gori. Ukupna vrijednost projekta iznosi **1,62 miliona eura**. Vodeća međunarodna finansijska institucija je Evropska investiciona banka (EIB).

Projektne prijave u okviru produženog 10. poziva za sufinansiranje investicija za sprovođenje infrastrukturnih projekata kroz ZIO

U predviđenom roku u okviru produženog 10. poziva za sufinansiranje investicija za sprovođenje infrastrukturnih projekata Ministarstvu evropskih poslova podnijeta je **jedna projektnih aplikacija** od strane Ministarstva saobraćaja:

1. *Dionica Mateševo-Andrijevića: priprema glavnog projekta sa pratećom tehničkom i tenderskom dokumentacijom, nadzor nad pripremom tehničke dokumentacije i izvođenjem radova, i izgradnja dionice*

Glavni cilj projekta je ostvarenje pune izgrađenosti i regionalnog povezivanja uz smanjivanje regionalnih neravnomyjnosti i povezivanja sa mrežom Trans-evropskih koridora, dostizanje standarda Evropske unije (EU) i proklamovanih ciljeva koji se odnose na nesmetan protok ljudi, roba, usluga i kapitala, u skladu sa ciljevima kreiranja jedinstvenog ekonomskog prostora Zapadnog Balkana i približavanja regiona tržištu EU. Ukupna procijenjena vrijednost projekta je **604,6 miliona eura**, dok je kroz ovaj poziv planirano podnešenje projektne prijave u iznosu od **144 miliona eura**. Pored toga, predviđeno je da nacionalno izdvajanje iznosi **153,1 milion eura**, dok je kreditno zaduženje kod vodeće međunarodne finansijske institucije Evropske banke za obnovu i razvoj (EBRD) procijenjeno na **200 miliona eura**. Evropska komisija je za ovaj projekat

ranije odobrila sredstva kroz Zapadnobalkanski investicioni okvir u iznosu od **7,5 miliona eura** za pripremu studije izvodljivosti, njeno ažuriranje i pripremu idejnog projekta, dok je u julu 2024. godine u okviru Ekonomsko-investicionog plana (EIP) za Zapadni Balkan usvojila odluku o finansiranju granta od **100 miliona eura** za podršku izgradnji dionice auto-puta Bar-Boljare, između Mateševa i Andrijevice.